

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ТА СТАЛИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ ЯК ЗАПОРУКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ (NEWAGRO)

Викладачі: Кушнір С.О., д.е.н., проф., Батракова Т.І., к.е.н., доцент, Венгерська Н.С., к.е.н., доцент, Бондар О.Г., перший проректор, д.ю.н., проф., Федчишин Д.В., д.ю.н., доцент, Луц Д.М., к.ю.н., доцент.

Кафедри: кафедра фінансів, банківської справи та страхування, кафедра цивільного права, 5й корп. ЗНУ

Email: Newagro.znu@ukr.net

Сайт: newagro.znu.edu.ua

Телефон: (061) 228-76-24 (кафедра фінансів, банківської справи та страхування), (061) 228-16-33 (кафедра цивільного права)

Інші засоби зв'язку: Viber, Zoom, Facebook Messenger, Telegram, Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		бакалавр				
Статус дисципліни		Нормативна				
Кредити ECTS	3,5	Навч. рік	2023-2024 2 семестр	Рік навчання -	Тижні	
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	5	Лекційні заняття – 32 год Практичні заняття – 18 год Самостійна робота – 40 год.		
Вид контролю	<i>Залік</i>					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248			
Консультації:			Особисті – четвер, з 11.00 до 13.00 або за домовленістю чи ел. поштою			

ОПИС КУРСУ

Сьогодні ключовою проблемою для всього світу є забезпечення продовольчої безпеки, яка завжди посідає провідне місце у загальній національній безпеці кожної країни, оскільки є обов'язковою умовою та передумовою соціальної та економічної стабільності держави.

Для України зниження ризиків продовольчої безпеки громад нерозривно пов'язане з необхідністю відновлення сільського господарства зважаючи на наслідки повномасштабної війни в Україні, допомоги впоратись із наслідками руйнувань та втратою частини бізнесу, адаптуватися до нових реалій сьогодення, підтримкою та пріоритетністю малого фермерства, в тому числі сімейного та жіночого фермерства, залучення інвестицій в новітні сектори сільської економіки, що в свою чергу буде слугувати передумовою до відновлення сільськогосподарських територій, повернення та

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

працевлаштування населення, особливо на територіях, де відбувалися бойові дії чи які були в окупації.

Саме розумінню поняття та підходів до формування продовольчої безпеки, факторів, які мають безпосередній вплив, а також європейських практик відновлення сільських територій, бізнес-проектуванню студенти можуть навчитися на курсі «Євроінтеграція та сталий розвиток сільських територій України як запорука забезпечення продовольчої безпеки в умовах повоєнного відновлення» (NEWAGRO).

При вивченні курсу «NEWAGRO» суттєве значення надається вивченню принципів та підходів до формування продовольчої політики ЄС та приведення системи продовольчої безпеки України до європейських стандартів шляхом сприяння, підтримки та пріоритетності відновлення та розвитку сільських територій, включаючи вивчення суті та форм малого та середнього, сімейного та жіночого фермерства, організації забезпечення потреб країни власним органічним виробництвом та збільшення експорту продуктів переробки на основі передового європейського досвіду та національної культури, враховуючи природні та виробничі можливості України, знайомство з законодавчим підґрунтям ефективної взаємодії сільськогосподарських виробників та вищих структур, відповідальних за планування продовольчої безпеки, потенційних інвесторів, застосування інноваційних досягнень в процесі ведення власного бізнесу; формуванню та розкриттю у студентів підприємницького типу мислення, творчого, логічного та ініціативного характеру в процесі ведення власної справи; навчанню складати, оформляти та презентувати реальні бізнес-проекти власної справи або відновлення сільських територій; навчанню майбутніх фахівців будувати економічно виважені та ефективні прогнози діяльності підприємства, установи, організації з векторною здатністю знаходити та враховувати зовнішні, внутрішні умови та ризики забезпечення продовольчої безпеки на основі відновлення сільських територій; оволодінню сучасними інструментами прийняття ефективних управлінських рішень.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

- Знати етапи формування та основні міжнародні документи щодо економічної та юридичної категорії та продовольчої безпеки;
- розуміти юридичні та економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- аналізувати соціально-економічні явища, що виникають в реальному житті, вплив політичної ситуації;
- прогнозувати стан економіки на перспективу, вільно орієнтуватися в ринкових умовах;
- визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку;
- демонструвати базові навички креативного та критичного мислення;
- виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань;
- виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані рішення;
- формувати і аналізувати отримані дані та правильно інтерпретувати отриману інформацію;
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання продовольчої безпеки;
- формувати стратегічні плани щодо відновлення та сталого розвитку сільських територій;
- розробляти бізнес-проекти, направлені на забезпечення продовольчої безпеки.

Co-funded by
the European Union

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни**

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

- Опорний конспект лекцій, плани практичних занять, список літератури до курсу розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Поточний контроль передбачає такі завдання:

- Контрольне тестування в кінці кожного змістовного модуля за пройденим матеріалом.

Поточний контроль передбачає такі **практичні** завдання:

- Розв'язання ситуаційних та практичних завдань.
- Презентація власних досліджень.

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Підсумковий семестровий контроль: Залік у вигляді захисту групового дослідницького завдання

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Захист групового дослідницького завдання	Групове дослідницьке завдання виконується у вигляді аналітичного дослідження, стратегічного планування та бізнес-моделювання (Business Model Canvas). Проект має складатися з опису стратегії та бізнес-моделі, а також презентації (Power Point) розміром до 20 слайдів. Завдання виконується слухачами курсу групою 3-5 осіб або індивідуально. Презентація розроблена студентами проекту має складати не більше 10 хв для оцінювання та обговорення викладачами та зовнішніми експертами.	Підготовка проекту:	10
			1. Ідея та концепція проекту, актуальність, креативність, логічна побудова, повнота розкриття.	10
			2. Відповідність сегментам «Business Model Canvas»:	10
			3. Оформлення проекту: дотримання академічних стандартів оформлення та доброчесності: - текст тез має бути набраний у Microsoft Word у форматі *.doc; - розмір аркуша – А4, орієнтація – книжна; - шрифт Times New Roman, розмір 14; - міжрядковий інтервал – 1,5; - всі поля по 2 см, абзацний відступ – 1,25 см; - вирівнювання тексту – за шириною; - назва проекту великими буквами посередині сторінки, автори – під назвою з зазначенням ПІБ, факультету та спеціальності, номеру групи; - посилання на використання інтелектуальної власності (список використаних джерел).	10
4. Презентація проекту: - презентабельність проекту; - відображення суті та логічна послідовність; - чіткість викладання матеріалу та вміння зацікавити слухачів.	10			
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

Co-funded by
the European Union

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни**

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Тема 1. Євроінтеграція та роль України в глобальній продовольчій безпеці.	Тестування за темами 1-4 в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Тиждень 1 Лекція 2	Тема 2. Правові основи та європейські детермінанти сталого розвитку сільських територій України		
Тиждень 2 Лекція 3	Тема 3. Інноваційні європейські моделі «реконструкції» сільських територій та громад як запорука забезпечення продовольчої безпеки		
Тиждень 2 Практична робота 1	Практичне заняття 1. Національні, стратегічні, соціологічні, економічні, інноваційно-інвестиційні та інші зв'язки закономірностей сталого розвитку сільських територій	Практичне завдання 1 системи Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Тиждень 3 Лекція 4	Тема 4. Правове регулювання відносин в сфері продовольчої безпеки та якості продовольства: досвід Європи та України		
Змістовий модуль 2			
Тиждень 3 Лекція 5	Тема 5. Державна аграрна політика як чинник забезпечення сталого розвитку сільських територій	Тестування за темами 5-8 в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Тиждень 4 Лекція 6	Тема 6. Суб'єкти сільськогосподарської діяльності: правові основи діяльності		

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень 4 Лекція 7	Тема 7. Правова регламентація земельних відносин в контексті забезпечення продовольчої безпеки		
Тиждень 5 Лекція 8	Тема 8. Правове регулювання залучення інвестицій в сільське господарство		
Тиждень 5 Практична робота 2	Практичне заняття 2. Правова регламентація розвитку та залучення інвестицій до соціальної сфери в межах сільських територій	Практичне завдання 2 системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Змістовий модуль 3			
Тиждень 6 Лекція 9	Тема 9. Правове регулювання органічного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції в ЄС та Україні.	Тестування за темами 9-10 в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Тиждень 6 Лекція 10	Тема 9. Правове регулювання органічного виробництва та переробки сільськогосподарської продукції в ЄС та Україні.		
Тиждень 7 Лекція 11	Тема 10. Європейські практики органічного виробництва в контексті сталого розвитку сільських територій.		
Тиждень 7 Практична робота 3	Практичне заняття 3. Розвиток українського органічного виробництва: реалії сьогодення та європейські практики.	Практичне завдання 3 системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	2,5
Тиждень 8 Практична робота 4	Практичне заняття 4. Інструменти популяризації органічного виробництва та споживання: економіко-правовий аспект.	Практичне завдання 4 системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	2,5
Змістовий модуль 4			
Тиждень 8 Лекція 12	Тема 11. Відновлення економічного розвитку сільськогосподарських громад України в контексті євроінтеграції	Тестування за темами 11-13 в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Тиждень 9 Лекція 13	Тема 12. Місцевий економічний розвиток сільських територій – основа продовольчої безпеки громад і держави		
Тиждень 9 Практична робота 5	Практичне заняття 5. Дослідження стану та особливостей сільських територій Запорізької області після окупації та військових дій	Практичне завдання 5 системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Тиждень 10 Лекція 14	Тема 13. Формування програми самозабезпечення власних потреб країни та	Тестування за темами 11-13 в системі Moodle:	

Co-funded by
the European Union

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни**

	регіонів власним виробництвом - «Знай свого виробника»	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	
Тиждень 10 Практична робота 6	Практичне заняття 6. Напрями відновлення та розвитку органічного виробництва в Запорізькій області, можливості експорту продовольства в країни ЄС та світу	Практичне завдання 6 системи Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Змістовий модуль 5			
Тиждень 11 Лекція 15	Тема 14. Формування стратегії сталого розвитку сільських територій: досвід країн Європи	Тестування за темами 14-15 в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Тиждень 11 Практична робота 7	Практичне заняття 7. Інноваційні бізнесові моделі у сфері розвитку сільських територій в контексті забезпечення продовольчої безпеки.	Практичне завдання 6 системи Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	5
Тиждень 12 Лекція 16	Тема 15. Розробка бізнес-плану малого сільськогосподарського виробництва у відповідності до стратегії «Від ферми до столу»	Тестування за темами 14-15 в системі Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	
Тиждень 12 Практична робота 8	Практичне заняття 8. Бізнес-симуляційна гра: бізнес-план малого сільськогосподарського підприємства та формування ефективної стратегії його роботи відповідно до принципів ЄС.	Практичне завдання 7 системи Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	2,5
Тиждень 13 Практична робота 9	Практичне заняття 9. Бізнес-симуляційна гра: бізнес-план малого сільськогосподарського підприємства та формування ефективної стратегії його роботи відповідно до принципів ЄС.	Практичне завдання 7 системи Moodle: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16248	2,5
Тиждень 13	Підсумковий контроль (теоретичний і практичний)	Захист групового дослідницького завдання	40
			100

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Законодавчо-нормативні документи:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікована Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII.

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.

2. Про прийняття за основу проекту Закону України про продовольчу безпеку України : Постанова Верховної Ради України від 14.06.2011 № 3498-VIU. RL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3498-vi>

3. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24 червня 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>

4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення умов для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану : Закон України від 24 березня 2022 р. № 2145. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-20#Text>

5. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року: Закон України від 28 лютого 2019 р. № 2697-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>.

6. Земельний кодекс України: Закон України від 25 жовтня 2001 р. № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.

7. Про деякі заходи щодо виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції: Постанова Верховної Ради України від 29 липня 2022 р. № 2483-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2483-IX#Text>.

8. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 р. № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>.

9. Про стан забезпечення продовольчої безпеки : Рішення РНБО, затверджене Указом Президента України від 9 жовтня 2023 року № 681/2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0038525-23#Text>

10. Методика розроблення програми комплексного відновлення території територіальної громади. Програма Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE). URL : <https://drive.google.com/file/d/1TCbzoccm7U0DNxM7z03Um-MGYhN3D6MJ/view>

Основна:

1. Лазарева О. В. Соціально-економічний розвиток сільських територій : навч. посіб. / О. В. Лазарева. – Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. – 128 с.

2. Земельне право : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб.; за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2023. 592 с.

3. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку : колективна монографія / за ред. д.ю.н., проф. А. П. Гетьмана та д.ю.н., проф. Т. В. Курман. Харків: Юрайт, 2022. 576 с.

4. Україна на шляху до ЄС: реалії і перспективи. Національна безпека і оборона, №1-2, 2022. URL: https://razumkov.org.ua/images/journal/NSD187-188_2022_ukr_full.pdf

5. Protecting and preserving the source of our food and helping our agricultural communities thrive. Corteva Agriscience. URL: <https://www.corteva.com/>

6. Global Food Security Index 2022. Economist Impact. URL: https://impact.economist.com/sustainability/project/foodsecurity-index/reports/Economist_Impact_GFSI_2022_Global_Report_Sep_2022.pdf

7. Вплив війни на сільськогосподарські підприємства: Результати загальнонаціонального опитування сільськогосподарських підприємств із земельними ділянками до 250 гектарів /

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

UKRAINE Impact of the war on agricultural enterprises Findings of a nationwide survey of agricultural enterprises with land up to 250 hectares, January–February 2023 : Звіт Продовольчої та сільськогосподарської організації ООН (ФАО), URL : <https://www.fao.org/3/cc5755en/cc5755en.pdf>

8. Клименко І.В., Бугрій М.Г., Ус І.В. Спільна аграрна політика Європейського Союзу: можливості та виклики для України. Аналітична доповідь. КИЇВ : НІСД, 2011. 19 с. URL : https://niss.gov.ua/sites/default/files/2011-07/agro_polytyka-f29c7.pdf

9. Державні програми підтримки економіки у 2022 році. Інформаційна довідка : Проект USAID «Підвищення ефективності роботи і підзвітності органів місцевого самоврядування» («ГОВЕРЛА»). URL : hoverla.org.ua

10. Актуальні проблеми правового забезпечення продовольчої безпеки України : монографія / О. М. Батигіна, В. М. Жушман, В. М. Корнієнко [та ін.] ; за ред. : В. Ю. Уркевича, М. В. Шульги ; Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого». Харків : ФОРМ ШЕВЧЕНКО С. О., 2013. 326 с.

11. Григор'єва Х. А. Державна підтримка сільського господарства України: проблеми правового забезпечення: монографія. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 596 с.

12. Проблеми правового забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні : монографія / А. П. Гетьман, І. В. Ігнатенко, В. М. Корнієнко та ін. ; за ред. А. П. Гетьмана та М. В. Шульги. Харків : Право, 2016. 360 с.

13. Імплементация європейського досвіду комплементарного розвитку сталого сільського туризму та креативних індустрій / за ред. А.В. Череп, Н.С. Венгерської, Л.В. Безкоровайної, В.Г. Воронкової, О.Г. Черепа, О. А. Бойки, С.В. Омелянчика. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 196 с.

14. Рейманн М., Венгерська Н., Корнус О., Пацюк В., Холодок В., Паланг Х. Розвиток українських прифронтових громад і туристичного бізнесу в умовах війни та стратегії на майбутнє: аналітичний звіт за результатами міжнародного дослідницького проекту (кінц.) / за ред. М. Рейманна. Суми: Інститут стратегій інноваційного розвитку і трансферу знань, 2023. 123 с.

Додаткова:

1. Сторонянська І. З., Залуцький І. Р., Патицька Х. О. Сільські території в Україні: практика ідентифікації та інструменти розвитку: науково-аналітична доповідь. Львів, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. Долишнього НАН України». 2021. 137 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»). URL : <https://ird.gov.ua/irdp/p20210038.pdf>

2. Селіванова-Зеркаль І.О. Сільський розвиток Польщі: зміни 1990 - х - 2000 - х років : дис. канд. істор. Наук :07.00.02 / Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова, Київ, 2016. 236 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Selivanova_Zerkal_Iryna/Silskyi_rozvytok_Polschi_zminy_1990_-_kh_-_2000_-_kh_rokiv.pdf

3. Петрецький І.І. Інфраструктурне забезпечення інноваційно-інвестиційних процесів розвитку сільських територій: зарубіжний досвід і напрями його імплементції. Науковий вісник Ужгородського Університету. Серія Економіка. Вип. 2(60). С.52-59. URL : <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/266533>

4. Варшавська Н.Г. Спільна аграрна політика ЄС: генезис, основні цільові орієнтири для України. Економіка і організація управління № 2 (22). 2016. С.215-222. URL : <https://jeou.donnu.edu.ua/issue/view/128>

Co-funded by
the European Union

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни**

5. Огляд збитків та втрат в АПК. Офіційний сайт Київська школа економіки. URL : <https://kse.ua/ua/oglyad-zbitkiv-ta-vtrat-v-apk/>
6. Зовнішня торгівля товарами. Підсумки I півріччя 2023 року. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosyny/zovnishnya-torhivlya-tovaramy-pidsumky-i-pivrichchya-2023-roku>
7. Звіт про оцінку потреб після катастрофи на Каховській дамбі : Звіт Уряду України та ООН. URL: <https://ukraine.un.org/en/248860-post-disaster-needs-assessment-report-kakhovka-dam-disaster>.
8. Актуальні проблеми правового регулювання аграрних, земельних, екологічних та природоресурсних відносин в Україні : колективна монографія / відп. ред. : Т. Є. Харитонova, І. І. Каракаш. Одеса : ВД «Гельветика», 2018. 722 с.
9. Духневич А. В. Правові проблеми реалізації Угоди про сільське господарство СОТ в Україні : монографія. Луцьк : «Вежа-Друк», 2016. 400 с.
10. Федчишин Д. В. Реалізація та захист земельних прав в Україні: проблеми теорії та практики: монографія. Херсон : ВД «Гельветика», 2020. 418 с.
11. Проблеми та перспективи впровадження європейського досвіду диверсифікації сільського туризму в Україні на засадах креативності та збалансованості : збірник матеріалів I Міжнародної науково-практичної конференції (Запоріжжя, 15–16 вересня 2021 року) / за ред. А. В. Череп, Н. С. Венгерської. Запоріжжя : ВД «Гельветика». 2021. 200 с.
12. Диверсифікація європейського сільського туризму через збалансованість та креативність : навч.-практ. посіб. / за ред. А. В. Череп, Н. С. Венгерської. Запоріжжя : ВД «Гельветика». 2022. 272 с.

Інформаційні джерела:

1. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. URL: <https://minagro.gov.ua>
2. Що таке продовольча безпека? URL: <https://stories.state.gov/what-is-food-security-uk/>
3. Інтерактивна мапа руйнувань агросектору України. URL: <https://map.agrirecovery.com.ua/#/map>
4. Офіційний сайт Київської школи економіки. URL: <https://kse.ua/ua>
5. Europa.eu. URL: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev/refprop_en.pdf
6. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>
7. Офіційний сайт Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua>
8. Офіційний сайт Міжнародного центру перспективних досліджень. URL: <http://www.icps.kiev.ua>
9. Офіційний сайт Інституту економіки і прогнозування НАН України. URL: <http://www.ief.org.ua>
10. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу: www.uaib.com.ua
11. Бізнес-план інструкція для початківців: <https://itstatti.in.ua/18-biznes/659-yak-pravilno-napisati-biznes-plan.html>
12. Офіційний сайт Агропортал. URL : <https://agroportal.ua/publishing/idei-dlya-biznesa>
13. Agricultural Knowledge and Innovation Systems (AKIS). URL: <https://modernakis.eu/about/>

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

14. Agricultural and Rural Inspiration Awards 2023. URL: https://eu-cap-network.ec.europa.eu/agricultural-and-rural-inspiration-awards-2023_en#paragraph-8729
15. Barabanova, Y. and Krzysztofowicz, M., Digital Transition: Long-term Implications for EU Farmers and Rural Communities, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2023, doi:10.2760/286916, JRC134571. <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC134571>
16. D3.4 FORESIGHT PROSPECTS FOR THE FUTURE OF EU RURAL AREAS 30 June 2023. https://rural-interfaces.eu/wp-content/uploads/2023/07/D3.4_Foresight-prospects-for-the-future-of-EU-rural-areas.pdf. URL: Agricultural Productivity and Sustainability (EIP-AGRI) <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/>
17. EU Organic Day: Highlighting excellence across the organic value chain through the second EU Organic Awards. URL: https://agriculture.ec.europa.eu/news/eu-organic-day-highlighting-excellence-across-organic-value-chain-through-second-eu-organic-awards-2023-09-25_en
18. Finalists announced for the 2023 EU Organic Awards. URL: https://agriculture.ec.europa.eu/news/finalists-announced-2023-eu-organic-awards-2023-07-18_en
19. Highlights of the Sollstedt Smart Village Strategy Germany. URL: https://www.smartrural21.eu/wp-content/uploads/Sollstedt_Summary-Highlights-of-strategy.pdf
20. INTERNET OF FOOD & FARM 2020. URL: <https://www.iof2020.eu/>
21. Organic farming and the Internet of Things (IoT): synergy or conflict? URL: <https://www.organicseurope.bio/news/organic-farming-and-the-internet-of-things-iot-synergy-or-conflict/>
22. Organic production and products. URL: https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-production-and-products_en
23. Smart Organic Agriculture and IoT. URL: https://icrofs.dk/fileadmin/icrofs/Nyheder_PDF/TPOrganics__draft_IoT_Inventory_for_consultation_20152207.pdf
24. The future of the EU's rural areas. URL: <https://epthinktank.eu/2022/03/14/the-future-of-the-eus-rural-areas/>
25. The Smart Rural 21 project. URL: <https://www.smartrural21.eu/villages/>
26. Virtsu Smart Village strategy. URL: https://www.smartrural21.eu/wp-content/uploads/9.-Kulno-Keskula_Virtsu-Estonia.pdf

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ¹

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Завдання мають бути виконанні перед заняттями. Пропуски можливі лише за об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне

¹ Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

стажування). Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття, а також слід презентувати виконані ситуаційні завдання, розв'язані задачі. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації, під час он-лайн тестування тощо). Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (тестів) використання додаткових гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмій (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методiku проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yccds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9cyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

Co-funded by
the European Union

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.
Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для
відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>